EUROOPAN NEUVOSTO MINISTERIKOMITEA

Suositus RecChL (2001)3

Alueellisia kieliä tai vähemmistökieliä koskevan eurooppalaisen peruskirjan soveltamisesta Suomessa

(jonka ministerikomitea on hyväksynyt 19 päivänä syyskuuta 2001 ministereiden varajäsenten 765. kokouksessa)

Ministerikomitea,

alueellisia kieliä tai vähemmistökieliä koskevan eurooppalaisen peruskirjan 16 artiklan mukaisesti;

pitäen mielessä Suomen tasavallan 9 päivänä marraskuuta 1994 tallettaman hyväksymiskirjan;

ottaen huomioon peruskirjan asiantuntijakomitean suorittaman arvioinnin peruskirjan soveltamisesta Suomessa;

ottaen huomioon Suomen viranomaisten toimittamat kommentit asiantuntijakomitean lausunnon sisällöstä;

pitäen mielessä sen, että kyseinen arviointi perustuu Suomen ensimmäisessä määräaikaisraportissa antamiin tietoihin, Suomessa lainmukaisesti perustettujen yhteisöjen ja yhdistysten toimittamiin tietoihin sekä asiantuntijakomitean Suomeen tekemänsä vierailun aikana saamiin tietoihin;

suosittelee, että Suomen tasavalta ottaa huomioon kaikki asiantuntijakomitean huomiot ja ensisijaisesti:

- 1. ryhtyy välittömiin toimenpiteisiin vahvistaakseen saamen kielen asemaa koulutuksen alalla. Erityisesti tulisi kiinnittää huomiota esikoulu- ja perusopetukseen sekä siihen, että koltan ja Inarin saamen kielellä, jotka ilmeisesti ovat vaarassa hävitä, on saatavilla tarvittavaa opettajankoulutusta ja opetusmateriaalia;
- 2. lisää saamen kielen asemaa tiedotusvälineissä erityisesti kannustamalla konkreettisin toimenpitein sanomalehtien perustamista ja säännöllisiä televisio-ohjelmalähetyksiä;
- 3. a. järjestää suotuisat olosuhteet vähemmän käytetyn virallisen kielen ruotsin käytön edistämiseksi oikeus- ja hallintoviranomaisissa, ryhtymällä erityisesti toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on parantaa tuomioistuinten ja hallintoviranomaisten henkilökunnan ruotsin kielen taitoa;
 - b. järjestää suotuisat olosuhteet saamen kielen käytön edistämiseksi oikeus- ja hallintoviranomaisissa saamelaisten kotiseutualueella, ryhtymällä erityisesti toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on parantaa tuomioistuinten ja hallintoviranomaisten henkilökunnan saamen kielen taitoa:
- 4. varmistaa, että sosiaali- ja terveyspalveluita on saatavilla ruotsin ja saamen kielellä niitä haluaville;
- 5. julkaisee peruskirjan soveltamista koskevat määräaikaisraportit, mikä varmistaa sen, että asiaan liittyvät järjestöt ja henkilöt saavat tietoa peruskirjan mukaisista oikeuksista ja velvoitteista sekä sen täytäntöönpanosta.